ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ, ΜΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΛΗΓΗ

Το τελευταίο διάστημα προωθούνται στην Ευρώπη και μάλιστα με εξαιρετικά γοργούς ρυθμούς μεταρρυθμίσεις που πλήττουν στοιχειώδη κοινωνικά κεκτημένα, κυρίως στους χώρους της εκπαίδευσης και της εργασίας. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές εντάσσονται σε μία γενική πολιτική που προωθείται από την ΕΕ με στόχο τη διαμόρφωση μέχρι το 2010 του Κοινού Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΚΕΧΑΕ) μέσω της υλοποίησης των κατευθύνσεων της συνθήκης της Μπολόνια. Η νεοφιλελεύθερη αυτή πολιτική ευαγγελίζεται την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό, στην ουσία όμως αφορά και εξυπηρετεί τις ανάγκες των επιχειρήσεων και όχι την κοινωνική πρόοδο.

Συγκεκριμένα για την εκπαίδευση: ο νόμος πλαίσιο που σήμερα προωθείται στα ελληνικά πανεπιστήμια υπό τη μορφή του πρότυπου εσωτερικού κανονισμού καθώς και η συνθήκη της Μπολόνια, σε πολλά σημεία τους βρίσκουν εφαρμογή στο ΤΕΠΑΚ και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ήδη από την ίδρυσή τους. Έτσι το πρότυπο λειτουργίας τους βασίζεται στη διαδικασία της αξιολόγησης, η οποία όμως δε γίνεται για να διασφαλίσει τα συμφέροντα των φοιτητών και της κοινωνίας, αλλά έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Υλοποιείται από τις επιτροπές αξιολόγησης στις οποίες κύριο λόγο έχουν το κράτος και το κεφάλαιο. Η έρευνα και η εκπαιδευτική διαδικασία αξιολογούνται με προκαθορισμένα κριτήρια ανταποδοτικότητας για να αποφασιστεί αν "αξίζει" η χρηματοδότησή τους. Αυτό επηρεάζει άμεσα και το πρόγραμμα σπουδών, δηλαδή τα μαθήματα παίρνουν τη μορφή πιστωτικών μονάδων ανάλογα με την "παραγωγική" τους αξία και το περιεχόμενό τους προσαρμόζεται στις ανάγκες της αγοράς. Αντίστοιχα το ενιαίο πτυχίο και τα ενιαία επαγγελματικά δικαιώματα που αυτό κατοχύρωνε καταργούνται και αντικαθιστώνται από τον Ατομικό Φάκελο Προσόντων και την ατομική διαπραγμάτευση των όρων εργασίας. Αυτό όμως δεν είναι κάτι σταθερό. Η συλλογή πιστωτικών μονάδων για να διατηρείς "παχουλό" το φάκελό σου ώστε να μη χάσεις και τη δουλειά σου, γίνεται αναγκαία εφόρου ζωής και μάλιστα με δικά σου έξοδα και στον ελεύθερό σου χρόνο. Παράλληλα οι διαγραφές των φοιτητών που ξεπερνούν το όριο φοίτησης, οι ενδιάμεσες υποχρεωτικές εξετάσεις και τα προαπαιτούμενα μαθήματα συμβάλλουν στην εντατικοποίηση των ρυθμών σπουδών. Επίσης η μη ύπαρξη ασύλου παράλληλα με τα πειθαρχικά συμβούλια στο νέο ΤΕΠΑΚ (δομές ελέγχου τήρησης των πανεπιστημιακών κανονισμών) διαμορφώνουν νομιμόφρονες και πειθαρχημένους αυριανούς πολίτες και εργαζόμενους. Υποτάσσουν και ενσωματώνουν το φοιτητικό κίνημα στα κοινωνικά στερεότυπα, καταστέλλουν τη ζωντάνια, τη δυναμικότητα και την τάση αμφισβήτησης και συλλογικής αντίστασης που το χαρακτηρίζουν.

Πέραν τούτων, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο ΤΕΠΑΚ τα συγγράμματα δε διατίθενται δωρεάν και οι φοιτητές αναγκάζονται να τα αγοράζουν. Χρήματα καλούνται να καταβάλουν και για την παρακολούθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων ενώ ούτε λόγος τίθεται για πραγματικά δωρεάν σίτιση και στέγαση ακόμα και για τους άπορους φοιτητές. Προβληματισμό μας προκαλεί και η τροπή που πιθανόν θα πάρει η συζήτηση που έχει ανοίξει για τα δίδακτρα στα κυπριακά δημόσια πανεπιστήμια η προηγούμενη κυβέρνηση. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η δημόσια εκπαίδευση στην ουσία δεν είναι δωρεάν, πράγμα που σημαίνει ότι η πρόσβαση και η παραμονή σε αυτήν είναι επιλεκτική σε όσους μπορούν οικονομικά να την αντέξουν.

Τον Ιούλιο του 2005 ψηφίστηκε και εφαρμόστηκε ο νόμος για τα μη κρατικά πανεπιστήμια, που αναγνωρίζει τα ιδιωτικά ιδρύματα και τα πτυχία τους ως ισότιμα των δημοσίων. Καταρχάς η ουσία δε βρίσκεται στη διάκρισή τους σε κερδοσκοπικά ή μη, αλλά στην ύπαρξη και στον τρόπο λειτουργίας τους. Η

καταβολή διδάκτρων καταργεί τον όποιο δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα διατηρεί σήμερα η εκπαίδευση. Σε βάθος χρόνου ο ανταγωνισμός μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών πανεπιστημίων θα πιέσει τα δημόσια να λειτουργούν σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό με ιδιωτικοοικονομικά και επιχειρηματικά κριτήρια. Τέλος, η ύπαρξη πτυχίων ιδίων αντικειμένων αλλά διαφορετικών ταχυτήτων από διαφορετικά ιδρύματα θα υποβαθμίσει τα εργασιακά δικαιώματα που αυτά εξασφαλίζουν και θα εμποδίσει κάθε δυνατότητα μαζικής διεκδίκησης καλύτερων όρων εργασίας.

Το ζήτημα των φοιτητικών ναύλων, της κρατικής φοιτητικής χορηγίας και των μεταγραφών πρέπει με τον ίδιο τρόπο να αντιμετωπίζονται από την σκοπιά της διασφάλισης και της διεύρυνσης του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Γι' αυτό και το φοιτητικό κίνημα θα πρέπει να αγωνιστεί για τη διεύρυνσή τους. Η μείωση των φοιτητικών ναύλων θα έλθει μόνο μέσα από την πίεση στην ίδια την κυβέρνηση που έχει υποχρέωση να στηρίξει οικονομικά τους φοιτητές και όχι μέσα από διαβουλεύσεις με ιδιωτικές ή ημιδημόσιες εταιρείες, πράγμα που δεν οδηγεί πουθενά. Να παλέψουμε όχι μόνο ενάντια στα σενάρια μείωσης της φοιτητικής χορηγίας που τίθενται κατά καιρούς αλλά και για τη διεύρυνσή της με βάση τις ανάγκες των φοιτητών.

Απέναντι στη μεθοδευμένη επίθεση που δέχονται τα φοιτητικά και εργασιακά μας δικαιώματα οφείλουμε δυναμικά να αντισταθούμε, με μαζικές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις. Όπου έχουν εφαρμοστεί αυτές οι μεταρρυθμίσεις, η εμπειρία έδειξε ότι όχι μόνο δεν ωφελούν το κοινωνικό σύνολο αλλά αποτελούν πλήγμα στα δικαιώματα των εργαζομένων, ιδιαίτερα των νέων. Γι' αυτό τα τελευταία χρόνια σε Ελλάδα, Γαλλία και σε διάφορα σημεία του κόσμου, οι αντιστάσεις των φοιτητών και της νεολαίας εντάθηκαν, αναπτύχθηκαν νικηφόρα κινήματα που βάζουν φρένο στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές, αντιστρέφοντας το κλίμα, ανοίγοντας το δρόμο για νέες κατακτήσεις. Μ' αυτά τα κινήματα πρέπει όχι μόνο να είμαστε αλληλέγγυοι μας, αλλά να συντονίσουμε τη δράση μας και να συμπορευθούμε για να βγούμε ακόμα πιο ενισχυμένοι στους αγώνες μας. Μπορούμε να πιέσουμε και να πετύχουμε την απόσυρση των νόμων και την προάσπιση του δικαιώματος στη δημόσια και δωρεάν παιδεία. Με Γενικές Συνελεύσεις, με ζωντάνια και μαχητικότητα και τη συμμετοχή όλων μας, για να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας.

ΑΝεξαρτητη Αριστερη ΤΡΟΠΗ

Πρωτοβουλία Κυπρίων Φοιτητών

http://anatropipkf.wordpress.com